

PRAGMATIQ
kancelaria prawna

Sprawdź jak działa klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania!

Wykonaj krótki test i dowiedz się, jaka jest Twoja
sytuacja.

www.pragmatiq.pl

Dalej →

Jak działa klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania?

Od 15 lipca 2016 r. obowiązuje tzw. klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania. Klauzula nie daje organom podatkowym możliwości zakwestionowania skutków podatkowych każdej czynności.

By zastosować klauzulę, Minister Finansów (i tylko on!) musi wykazać, że spełnione są przesłanki prawne, wskazane w **Ordynacji podatkowej**.

Na początek dwie ważne definicje →

Korzyść podatkowa

- 1) **niepowstanie** zobowiązania podatkowego, **odsunięcie w czasie** powstania zobowiązania podatkowego lub **obniżenie jego wysokości**, albo powstanie lub **zawyżenie straty podatkowej**;
- 2) powstanie **nadpłaty** lub **prawa do zwrotu podatku**, albo podwyższenie kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku.

Innymi słowy – korzyść podatkowa powinna być ujęta w sposób **konkretny i możliwy do wyliczenia**.

Jeżeli podatnik dokonuje **zespołu powiązanych ze sobą czynności**, korzyścią podatkową jest **suma** korzyści, wynikająca z każdej z tych czynności, obliczona w sposób przedstawiony powyżej.

Dalej →

Unikanie opodatkowania

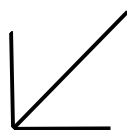
czynność (zespół czynności) dokonana przede wszystkim w celu osiągnięcia **korzyści podatkowej, sprzecznej** w danych okolicznościach **z przedmiotem i celem przepisu ustawy podatkowej**, jeżeli sposób działania był sztuczny.

„Konstrukcja podatkowa: transakcja zawarta przez bardzo mądrych ludzi która, pominiawszy kwestie podatkowe, byłaby bardzo głupia.”¹ - Michael J. Graetz

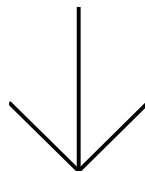
Odpowiedz na pytania i sprawdź! →

¹ G. Kujawski, *Klauzula generalna unikania opodatkowania. Komentarz do zmian w ordynacji podatkowej*, Wydanie 1, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska SA, 2016

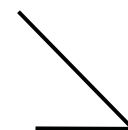
Czy prowadzone przez Ciebie
działania skutkują **osiągnięciem**
korzyści podatkowej?

TAK

Wróć do definicji
korzyści podatkowej

NIE

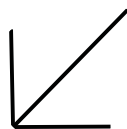
Nie można zastosować klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania

Jeśli nie można zidentyfikować korzyści podatkowej danych działań, nie można też zastosować klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.

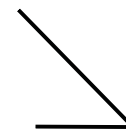
← Wróć do pytania

Dalej →

Czy korzyść podatkowa jest
uzyskana w VAT?

TAK

NIE

← Wróć do poprzedniego pytania

W sprawach dotyczących podatku VAT

nie ma zastosowania klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania, lecz **wprowadzona do ustawy o VAT klauzula nadużycia prawa**, która brzmi następująco: „**w przypadku wystąpienia nadużycia prawa dokonane czynności (...) wywołują jedynie takie skutki podatkowe, jakie miałyby miejsce w przypadku odtworzenia sytuacji, która istniałaby w braku czynności stanowiących nadużycie prawa**”.

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości →

Zobacz przykład

W przeciwieństwie do klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania:

- klauzula nadużycia prawa może być zastosowana bez względu na wysokość osiągniętej korzyści podatkowej,
- klauzulę nadużycia prawa może stosować każdy organ podatkowy, nie tylko Minister Finansów,
- podatnicy nie mogą uzyskać tzw. opinii zabezpieczających.

Jeżeli w danej sprawie zastosowanie znajdzie klauzula nadużycia prawa, **ochrony nie zapewni wydana w tym zakresie interpretacja indywidualna.**

← **Wróć do pytania**

Dalej →

Przykład

Ogólne zasady zakazu nadużycia prawa zostały wypracowane przez **Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej m.in. w wyrokach:**

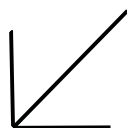
- w sprawie [C-255/02 Halifax](#),
- w sprawie [C-223/03 University of Huddersfield Higher Education Corporation](#),
- w sprawie [C-425/06 Part Service Srl](#),
- w sprawie [C-504/10 Tanoarch s.r.o.](#),
- w sprawie [C-326/11 J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard BV](#),
- w sprawie [C-653/11 Paul Newey \(Ocean Finance\)](#).

Przykładowo w orzeczeniu w sprawie C-255/02 Halifax Trybunał wskazał:

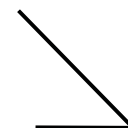
„Dla stwierdzenia istnienia nadużycia wymagane jest po pierwsze, aby dane transakcje, pomimo iż spełniają formalne przesłanki przewidziane w odpowiednich przepisach (...) skutkowały uzyskaniem korzyści podatkowej, której przyznanie byłoby sprzeczne z celem tych przepisów. Po drugie, z ogółu obiektywnych okoliczności powinno również wynikać, iż zasadniczym celem tych transakcji jest uzyskanie korzyści podatkowej.”

← **Wróć**

Czy **kwota korzyści** lub sumy
korzyści podatkowych (w
okresie rozliczeniowym)
przekracza **100 tys. złotych**?

TAK

NIE

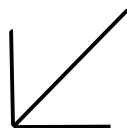
← Wróć do poprzedniego pytania

Nie można zastosować klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania

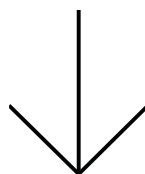
← **Wróć do pytania**

Dalej →

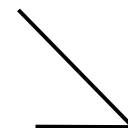
Czy osiągnięcie korzyści
podatkowej jest **jedynym**
celem działań?

TAK

Co to znaczy?

NIE

← Wróć do poprzedniego pytania

Korzyść podatkowa – kiedy jest **jedynym celem działania?**

Kiedy poza korzyścią podatkową, **działania nie przynoszą żadnych korzyści ekonomicznych ani prawnych**, czyli np. obniżenia kosztów funkcjonowania grupy kapitałowej, usprawnienia w zakresie zarządzenia, redukcji obowiązków administracyjnych, zwiększenia bezpieczeństwa prawnego czy zabezpieczenia sukcesji w firmie rodzinnej.

Zobacz przykład

Powrót do testu →

Przykład

Przykładem takiej czynności może być **przekazanie znaku towarowego przez spółkę polską do spółki w ZEA**, która za pośrednictwem spółki cypryjskiej obciąża spółkę polską opłatami licencyjnymi za korzystanie z tego znaku. Efektem struktury jest obniżenie dochodu do opodatkowania w Polsce (opłaty licencyjne są zaliczane do kosztów podatkowych) bez obowiązku zapłaty podatku za granicą ani pobierania podatku u źródła. W sytuacji gdy spółka polska nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej na Cyprze lub w ZEA, **bardzo trudno odnaleźć w strukturze jakiegokolwiek uzasadnienie pozapodatkowe.**

← Wróć

Można zastosować klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania

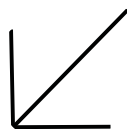
Jeżeli osiągnięcie korzyści podatkowej to jedyny cel dokonania przez Ciebie danej czynności, Minister Finansów będzie mógł zastosować klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania.

Skutki podatkowe zostaną ustalone w taki sposób, jak gdyby dokonana przez Ciebie czynność w ogóle nie miała miejsca.

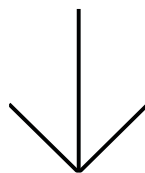
← **Wróć do pytania**

Dalej →

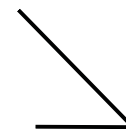
Czy dla sposobu działania, który przyniósł
korzyści podatkowe, istnieje **prostszy**
i bardziej typowy sposób działania,
ale wyżej opodatkowany?

TAK

Co to znaczy?

NIE

← Wróć do poprzedniego pytania

Nie można zastosować klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania

Jeśli można wykazać, że osiągnięcie celu gospodarczego lub prawnego było możliwe tylko poprzez dokonanie czynności, które tylko przy okazji zapewniły korzyść podatkową klauzula nie może być zastosowana.

← Wróć do pytania

Dalej →

Działania podjęte w sposób nietypowy (sztuczny)

Działania uzasadnione ekonomicznie mogą być uznane za sztuczne, jeżeli **nie zostałyby podjęte przez racjonalnie działający podmiot.**

Zobacz przykład

Powrót do testu →

Przykład

Prostą czynność i jej sztuczny odpowiednik można przedstawić **na przykładzie tworzenia struktur holdingowych**, których powstawanie jest uzasadnione ekonomicznie – pozwala m.in. na sprawniejsze zarządzanie podmiotami wchodzącymi w daną strukturę.

Jeżeli jednak kryterium wyboru siedziby spółek wchodzących w skład struktury holdingowej jest jurysdykcja podatkowa danego państwa, działanie to będzie mogło zostać uznane za sztuczne.

Przykładem może być stosowana w poprzednich latach struktura, wykorzystująca, obok spółki polskiej, spółkę cypryjską i osobową spółkę słowacką. Spółka polska wypłacała dywidendę do spółki cypryjskiej, a ta z kolei, za pośrednictwem osobowej spółki słowackiej, przekazywała dywidendę do udziałowca w Polsce bez pobierania PIT od dywidendy.

Gdyby nie brać pod uwagę podatków, **racjonalnie działający podmiot utworzyłby strukturę holdingową z wykorzystaniem spółek polskich lub spółek w takich państwach, gdzie rzeczywiście prowadzona jest działalność gospodarcza.**

← **Wróć**

Ryzyko zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania **jest wysokie.**

Warto zmodyfikować swoje plany tak by korzyści podatkowe szły w parze z korzyściami gospodarczymi i prawnymi.

← Wróć do pytania

Dalej →

Chcesz wiedzieć więcej?

Skontaktuj się z nami. Doradzimy Ci najlepsze możliwe rozwiązanie w danej sytuacji:

Wojciech Kaptur

Doradca podatkowy
Radca prawny

w.kaptur@pragmatiq.pl

Maria Ratajczyk

Konsultant ds. prawa
podatkowego

m.ratajczyk@pragmatiq.pl

Dalej →

PragmatIQ Kancelaria Prawna

ul. Grunwaldzka 107
60-313 Poznań
[zobacz na mapie Google](#)

Tel. 61 8 618 000
Fax 61 8 618 555
kancelaria@pragmatiq.pl

Biuro w Warszawie

ul. Grzybowska 87
Concept Tower
00-844 Warszawa
[zobacz na mapie Google](#)

Tel. 22 21 28 340
Fax. 22 20 34 154
warszawa@pragmatiq.pl

Ponad **350 artykułów** o podobnej tematyce w portalu [Doradzamy.to](#)
